

Artikel 1 - Artikel 4 - Doel en algemene verplichtingen

RTBF-reportage: "Onze eeuwigdurende opsluiting". De opsluiting in Covid was een moeilijke tijd voor veel mensen. Het was een paradoxaal moment voor mensen met een handicap die veel steun nodig hebben. In art. 1-4 onder de kwestie van keuze tussen regio's / gemeenschappen of onder artikel 19 - Autonomie van leven en opname in de samenleving (keuze van woonplaats)

<https://gamp.be/2020/10/13/notre-confinement-perpetuel/>

Artikel 5 - Gelijkheid en non-discriminatie

"Onlangs ging mijn verwarmingsketel kapot. Ik heb 6 verwarmingsmonteurs gebeld. Ze zeiden allemaal dat ik een e-mail moest sturen met mijn reparatieverzoek. Toen ik zei dat ik visueel gehandicapt was en geen computer kon gebruiken, antwoordden ze: "Oh, er is niets anders dat we kunnen doen, mevrouw". Dus hielp een vriendin me; haar man kende iemand die me kon komen helpen. Dit verhaal laat zien dat digitale uitsluiting niet alleen het gevolg is van economische en sociale ongelijkheid. Het kan ook het gevolg zijn van fysieke problemen die verband houden met leeftijd of handicap: een dimensie die vaak over het hoofd wordt gezien in de gevestigde definities van digitale uitsluiting (Renée, 72, persoon met visueel handicap, geïsoleerd).

Koning Boudewijnstichting, *Barometer van de digitale inclusie 2020*, p. 55.

Arrest van het Grondwettelijk Hof over de financiering van een traplift voor een persoon die vóór de leeftijd van 65 jaar persoon met een handicap raakte, maar wiens handicap pas later werd erkend.

<https://www.const-court.be/public/f/2022/2022-029f-info.pdf>

Artikel 6 - vrouwen met een handicap

Art.7-Kinderen met een handicap

Wegens gebrek aan accommodatie wordt een jonggehandicapte in een politiecel geplaatst
Het gebrek aan opvangplaatsen voor jongeren met een handicap kan tot extreme situaties leiden. Op 13/04/2022 werd bijvoorbeeld een 16-jarige jongeman met een handicap in een politiecel geplaatst omdat er geen geschikte opvang voor hem was. De jongeman had geen overtreding of misdaad begaan.

DEBEUCKELAERE (H.), *Jongere met beperking in de cel bij gebrek aan opvang*, in *De Standaard*, 13/04/2022, <https://www.hln.be/binnenland/jongere-16-met-beperking-in-cel-wegens-gebrek-aan-opvang-er-was-plaats-binnen-crisishulp-maar-jeugdrechter-weigerde~afb4cc84/>

Het bureau *Opgroeien* heeft zijn weigering om hem een plaats in een van zijn instellingen aan te bieden, gerechtvaardigd met het argument dat er geen plaatsen beschikbaar waren in gemeenschapsinstellingen en dat "bufferplaatsen" bestemd waren voor jongeren die een strafbaar feit hadden gepleegd. Van zijn kant heeft de jeugdrechter geweigerd de betrokkene strafrechtelijk te

vervolgen teneinde hem naar een van de door het bureau *Opgroeien* beheerde plaatsen te sturen. Het resultaat van deze twee weigeringen was dat hij in een politiecel belandde, een plaats waar hij nooit had mogen zijn!

De volgende dag werd er een oplossing gevonden, maar het is niet acceptabel dat een minderjarige een nacht in de gevangenis doorbrengt als hij geen overtreding heeft begaan.



GAMP, *Je craque!* campagne *Nous craquons*, 25/05/2020, "[JE CRAQUE ! WIJ CRACKEN! - GAMP](#)"; [Je-craque-1.pdf \(gamp.be\)](#)

Artikel 8 - Bewustmaking

De disability & sdg-campagne, ontwikkeld door het BDF, met de steun van de IFDD, op basis van initieel werk van het EDF, diende om mensen met een handicap bewust te maken van hun plaats in acties ter bevordering van duurzame ontwikkeling, maar ook om besluitvormers, activisten en het grote publiek bewust te maken van de noodzaak om in hun acties rekening te houden met de behoeften van mensen met een handicap.

<https://bdf.belgium.be/fr/th%C3%A8mes/vid%C3%A9os-sur-les-odd.html>

Associatiecampagnes zoals

- die van de Braille Liga op TV
- de GAMP-fotoactie op facebook

- de campagne Kleines Forum, zie bij PSch (misschien voor het artikel "deelname aan het openbare en politieke leven")

Bewustmakingscampagnes door andere organisaties ????

Kando campagne voor toegankelijke De Lijn stopt

[Kando ijvert voor meer toegankelijke haltes - KANDO](#)

(Hier of onder art. 9 - Toegankelijkheid)

Artikel 9 - Toegankelijkheid

CAWaB-campagne "Toegankelijkheid 2025" over de toegankelijkheid van openbare gebouwen (2019).

De CAWaB vindt dat gebouwen toegankelijk moeten zijn voor iedereen.

Toegankelijkheid is verplicht voor nieuwe gebouwen.

Toegankelijkheid is niet verplicht voor oude gebouwen.

<https://cawab.be/+Bouwen-open-voor-publiek-+>

Nachtwinkel van een keten, Nijvel, maart 2022, 21u. Een persoon in een elektronische rolstoel wil instappen, maar kan niet tussen de gondels door. De doorgang is niet breed genoeg. De medewerker brengt haar de artikelen die ze wil kopen. De persoon heeft geen contant geld bij zich en het elektronische betaalapparaat zit vast. Dus geeft de klant haar kaart aan de caissière en vertelt haar het codenummer. Terug achter de toonbank werd de transactie geweigerd. De caissière vroeg de persoon of hij het verkeerde nummer had ingevoerd. De caissière herhaalde het luid en duidelijk... iedereen in de winkel had het geheime nummer kunnen horen.

Getuigenis van Sarah die in 2019 haar studies communicatie niet kon voortzetten wegens een gebrek aan toegankelijke lokalen.

BAUWIN (A.) et VAN HOOBROUCK (M.) *Sarah ne peut pas s'inscrire dans l'école de son choix à cause de son handicap*, in BX1, 14/09/2018, [Sarah kan zich niet inschrijven in de school van haar keuze vanwege haar handicap.](#)

Hier of onder artikel - Onderwijs

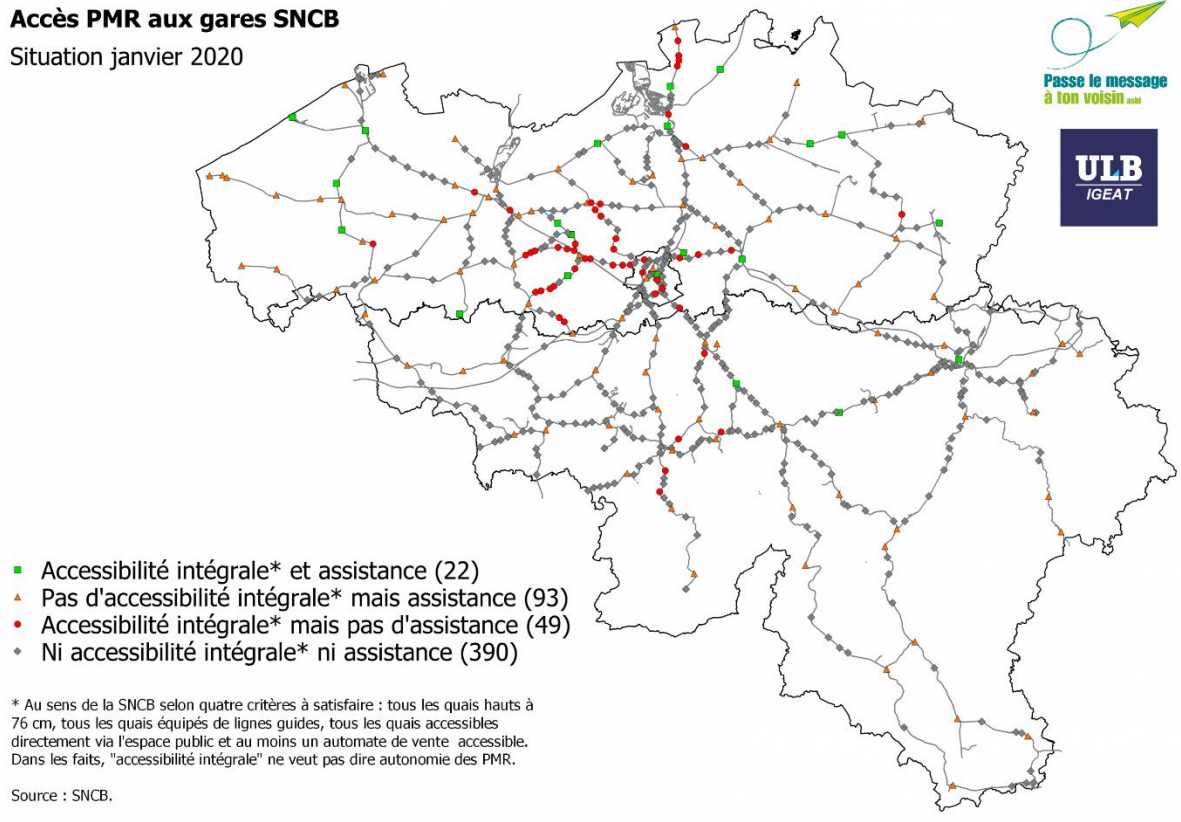
Toegankelijkheid van gezondheidszorg

Een voorbeeld van een goede praktijk: het *Welcome Project* in CHR Luik - www.chrcitadelle.be/welcome: op weg naar volledige toegankelijkheid.

Maar dit is nog maar het topje van de ijsberg... De minister van Volksgezondheid heeft niet gereageerd op het verzoek van de CSNPH om in alle ziekenhuizen dezelfde service aan te bieden.

Accès PMR aux gares SNCB

Situation janvier 2020



2020-kaart met de mate van toegankelijkheid van treinstations in België. 164 stations zijn relatief toegankelijk en 390 stations voldoen niet aan de NMBS-criteria voor "volledige toegankelijkheid".

Zoals de asterisk aangeeft, zijn de volledige toegankelijkheidscriteria van de NMBS niet voldoende om een "persoon met beperkte mobiliteit" in staat te stellen zelfstandig de trein te nemen.

Bovendien is het begrip "persoon met beperkte mobiliteit" zowel breder als minder inclusief dan het begrip "persoon met een handicap". Deze categorie omvat mensen wier mobiliteit voor een beperkte periode beperkt is, maar sluit een aantal mensen met een handicap uit die niet met de trein kunnen reizen om andere redenen dan louter fysieke toegankelijkheid.

Geef de boodschap door aan je buurman, *Toegankelijkheid-Gares-SNCB, 2020*,
<https://passelemessage.be/plm-2020/wp-content/uploads/2020/11/Accessibilite-Gares-SNCB-2020.png>

Kaart bijgewerkt 2022 :

[In 2022 zal slechts 4,5% van de NMBS-stations toegankelijk zijn voor personen met beperkte mobiliteit - rtbf.be](#)

TEC: een persoon met beperkte mobiliteit wordt de toegang geweigerd tot de bus die hij of zij gewoonlijk gebruikt: de chauffeur is de enige die de leiding heeft.

DECALUWE (H.) en BARBIEUX (D.), *Personnes à mobilité réduite et TEC Charleroi : le chauffeur reste seul maître à bord*, in RTBF.be, 22/02/2018, https://www.rtbf.be/info/regions/hainaut/detail_personnes-a-mobilite-reduite-et-tec-charleroi-le-chauffeur-reste-seul-maitre-a-bord?id=9847836

Vliegreizen met een autistische persoon: een traumatische ervaring.

"Alles ging goed totdat het vliegtuig vertrok... hij beseftte dat we zijn huis verlieten en dat we de reis niet "onder controle" hadden. We hadden een gedenkwaardige crisis van 1,5 uur in het vliegtuig. Hij wilde de vliegtuigdeuren openen... hij was voorbereid, met allerlei hulpmiddelen, een tablet met spelletjes, enz.

Het was een ramp die ik niet snel zal vergeten!

(Mama van een autistisch kind)

<https://www.gamp.be/2021/08/19/prendre-lavion/>

Inter bezocht 147 nieuw gebouwde gebouwen, waarvan er geen voldeed aan de huidige normen BEEL(V.), *Geen enkel nieuw openbaar gebouw is echt toegankelijk*, in *De Standaard*, 25/06/2020, [Geen enkel nieuw openbaar gebouw is echt toegankelijk | De Standaard Mobile](#)

Artikel 11 - Risicosituaties en humanitaire noodsituaties

Persartikel

Het niet betrekken van organisaties van personen met een handicap bij het opstellen van noodplannen

Corona crisis en kinderen met een handicap

https://www.standaard.be/cnt/dmf20200405_04913911

Artikel van Handicap International: mensen met een handicap lopen 4 keer meer risico om te sterven bij een klimaatramp

[Personen met een handicap hebben vier keer meer kans om te sterven bij een klimaatramp \(handicapinternational.be\)](#)

Artikel 12 - Gelijke erkenning van rechtspersoonlijkheid

Illustratie

Aanvraag van een persoon met een handicap ontvangen door de CSNPH op 18 oktober 2022.

"Wanneer een persoon met een lichte mentale achterstand onbekwaam wordt verklaard door de rechtbank, wat op geen enkele manier overeenkomt met zijn echte handicap, welke beroepsmogelijkheden heeft hij dan?"

Uitspraken van het Hooggerechtshof over voogdijzaken

<https://hrj.be/admin/storage/hrj/rapport-audit-bewindvoering.pdf>

Artikel 13 - Toegang tot de rechter

Gebruik van nationale talen :

Individuele behoeften omvatten het gebruik van nationale talen. Het bestaan van drie taalgemeenschappen in België is een realiteit die de staat eeuwig niet volledig en doeltreffend lijkt te kunnen integreren.

De uitspraak van het Europees Hof van Justitie in de zaak van de heer Rooman is in dit opzicht belangrijk. "Jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens over het gehandicaptenrecht".

Jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens over het gehandicaptenrecht, Rooman versus België, Grote Kamer nr. 18052/11, 31 januari 2019.

De heer Rooman spreekt Duits. De heer Rooman is gedurende 13 jaar in psychiatrische detentie geplaatst in het Franstalige regime, zonder enige mogelijkheid tot behandeling in het Duits. Hij heeft beroep aangetekend wegens niet-naleving van de artikelen 3 en 5 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

De Europese Conventie garandeert gevangenen geen behandeling in hun eigen taal. Maar het algemene principe is dat een geïndividualiseerde en gepaste behandeling essentieel is. De *Raad voor Sociale Bescherming* heeft zijn recht om gehoord en begrepen te worden in het Duits, de nationale taal van België, bevestigd.

Voor de periode 2004-2017 werd in het arrest een schending van de artikelen 3 en 5 vastgesteld. Na 2017 oordeelde het Hof dat de autoriteiten aanzienlijke inspanningen hadden geleverd om klager een consistente behandeling te garanderen die aangepast was aan zijn situatie. Er was niet langer sprake van een schending van artikel 3 of 5.

Dit is een nuttige rechtspraak over dit onderwerp en dus een voorbeeld van goede praktijk. BDF verwacht dat België in de toekomst alles in het werk zal stellen om de rechten van personen inzake taalgebruik te respecteren wanneer behandeling in detentie vereist is. Hetzelfde geldt voor het gebruik van gebarentaal.

■🗉🗉🗉 OME: De zaak Rooman is opgelost. Maar is er een structurele oplossing gevonden?

WITTMANN-PURI (S.), *Recente jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens over het gehandicaptenrecht*, PowerPoint-presentatie, in ERA, Jaarlijkse conferentie over de rechten van personen met een handicap 2020, Access to Justice, Online, 21-23 oktober 2020.

Belgische staat veroordeeld voor discriminatie van dove gevangene in Andenne

<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2022/10/20/andenne-gevangenis/>

Artikel 14 - Persoonlijke vrijheid en veiligheid

Een minderjarige in de gevangenis bij gebrek aan institutionele zorg

Een 16-jarige jongeman met een handicap wordt vastgehouden in een politiecel omdat er geen geschikte accommodatie voor hem is. De jongeman heeft geen strafbare feiten gepleegd.

De *Growing Up Agency* motiveerde haar weigering om hem een plaats in een van haar instellingen aan te bieden met het argument dat er geen plaatsen beschikbaar waren in gemeenschapsinstellingen en dat bufferplaatsen bedoeld waren voor mensen die een strafbaar feit hadden gepleegd. De jeugdrechtbank weigerde hem naar een instelling te sturen.

Het resultaat is dat hij in een politiecel belandt, een Kafkaïaanse situatie.

→ OME: De volgende dag werd er een oplossing gevonden, maar hoe zit het met de structurele aspecten?

DEBEUCKELAERE (H.), *Un jeune handicapé en cellule faute d'abri*, in *De Standaard*, 13/04/2022 - <https://www.hln.be/binnenland/jongere-16-met-beperking-in-cel-wegens-gebrek-aan-opvang-er-was-plaats-binnen-crisishulp-maar-jeugdrechter-weigerde~afb4cc84/>

Uittreksel uit het UNIA-rapport over internering

<https://www.unia.be/nl/artikels/internering-in-belgie>

Artikel 15 - Vrijwaring van folteringen en van wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing

Gebruik van dwangmiddelen $\delta\chi\epsilon\tau$ OME: Is dit een persoon met een handicap?

Wij doen dat niet: mensen vastbinden en met rust laten: [lees de getuigenis hier \(in het Nederlands\)](#)

NADA, Netwerk alternatieven voor Dwang en Afzondering in de GGZ, *Nadia: "Je doet dat niet: mensen vastbinden en alleen laten"*, 28/02/2021, <https://nadanetwerk.org/2021/02/28/nadia-je-doet-dat-niet-mensen-vastbinden-en-alleen-laten/>.

Artikel 16 - Rechten die niet mogen worden uitgeoefend - Registratie

Misbruik van kinderen met een handicap binnen het gezin en in tehuizen

[Gehandicapte kinderen en mishandeling in gezinnen en instellingen - Résilience PSY \(resilience-psy.com\)](#)

Artikel 17 - Bescherming van de persoonlijke integriteit

Artikel over gedwongen sterilisaties → VL en RW studies ???

Artikel 30 van de ethische code voor artsen

[Ordomedic | 30](#)

Artikel 19 - Zelfstandig leven en opname in de maatschappij

16/02/2024 - Vlaamse regering opnieuw veroordeeld voor het halveren van het "zorgbudget" van een persoon met een handicap.

DE COOMAN (L.), *Vlaamse overheid opnieuw teruggefloten over zorgbudgetten voor personen met handicap: Simon uit "Down the road" moet volledig budget krijgen*, in VRT nws, 16/02/2024. [Vlaamse overheid opnieuw teruggefloten over zorgbudgetten voor personen met handicap: Simon uit "Down the road" moet volledig budget krijgen | VRT NWS: nieuws](#)

Inclusieve huisvesting in het Waals Gewest: zeer weinig privé-initiatieven, maar niets op structureel niveau.

[Inclusieve solidaire habitats van de Stichting Portray \(fondation-portray.be\)](#)

Zijn persoonsgerichte financiering en zorg in de gemeenschap de kwintessens van inclusie voor mensen met een handicap? Vijf onderzoekers vragen: "Inclusie en deïstitutionalisering zijn niet hetzelfde. We moeten zorgomgevingen omvormen tot plaatsen waar mensen met en zonder handicap kunnen wonen, samenleven en samenwerken".

ROETS (G.), REMMERY (M.), CAUTREELS (D.), BENOOT (T.) en ROOSE (R.), *Anders kijken naar inclusie is ruimte maken voor goed samen leven*, in Sociaal.net, Achtergrond, verhalen en opinie voor sociale professionals, 23/09/2022. [Anders kijken naar inclusie - Opinie - Sociaal.Net](#)

In het Brussels Gewest worden de vormen van steun voor zelfstandig wonen sinds begin 2023 afgebouwd: de bijdrage van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan de dienstencheques per persoon is gehalveerd. Het aantal dienstencheques waarop een persoon met een handicap recht heeft, is gedaald van 2.000 naar 1.000. 2.000 komt overeen met het bedrag dat nodig is om een voltijdse persoon in dienst te nemen om de persoon bij te staan. Het systeem van de "dienstencheques" speelt echter een belangrijke rol in de "thuisbegeleiding" die de deelregeringen van het federale België voorstaan. De beslissing was gebaseerd op het feit dat slechts 53 klanten meer dan 1.000 dienstencheques hadden gebruikt in het voorgaande jaar. Feit blijft echter dat deze 53 mensen hun mogelijkheden om zelfstandig te wonen zien afnemen.

Er moet worden opgemerkt dat het quotum in het Waals en Vlaams Gewest op 2000 blijft staan. Dit creëert een feitelijke ongelijkheid tussen mensen met een handicap in de verschillende gewesten. DE VOGELAERE (J.F.), *Bruxelles : un quota réduit de titres-services pour les personnes handicapées*, in Le Soir, 08/02/2023.

RTBF-reportage: "Onze eeuwighdurende opsluiting". De opsluiting in Covid was een moeilijke tijd voor veel mensen. Het was een paradoxaal moment voor mensen met een handicap die veel steun nodig hebben. In art. 1-4 onder de kwestie van keuze tussen regio's / gemeenschappen of onder artikel 19 - Autonomie van leven en opname in de samenleving (keuze van woonplaats)

<https://gamp.be/2020/10/13/notre-confinement-perpetuel/>

art.20: Persoonlijke mobiliteit

Zich verplaatsen in Brussel is een echte hindernisbaan, vooral voor slechtzienden.

[Tram- en halteovergangen veiliger maken voor slechtzienden - CAWaB vzw](#)

Scanauto's: een belemmering voor persoonlijke mobiliteit (CAWab)

[Scanbussen: een extra barrière voor mobiliteit voor mensen met een handicap - CAWaB vzw](#)

Artikel 21 - Vrijheid van meningsuiting en toegang tot informatie

Mei 2021: De nieuwe strategie van de RTBF om commentaren in vreemde talen niet langer te vertalen, maar te ondertitelen, levert problemen op met de toegankelijkheid van informatie voor slechtzienden.

Michel Magis, directeur van de Ligue Braille, e-mail gestuurd naar het CSNPH, 3/5/2021

De CSA eist van La Première en Tipik dat ze 25% programma's met audiodescriptie maken en van La Trois 15%. Maar dit is een verplichting van middelen, niet van resultaten.

[Audiodescriptiefilms en -series voor blinden en slechtzienden - hoe werkt het? - rtbf.be](#)

Het lijkt erop dat gebarentaalvertaling over het algemeen alleen zichtbaar is op Auvio en/of La Trois. Controleer dit alstublieft.

Testimonial: Onlangs ging mijn verwarmingsketel kapot. Ik heb 6 verwarmingsmonteurs gebeld. Ze zeiden allemaal dat ik een e-mail moest sturen met mijn reparatieverzoek. Toen ik zei dat ik slechtziend was en geen computer kon gebruiken, antwoordden ze: "Oh, er is niets anders dat we kunnen doen, mevrouw". Dus hielp een vriendin me; haar man kende iemand die me kon komen helpen (Renée, 72, persoon met een visueel handicap, geïsoleerd).

Koning Boudewijnstichting, *Barometer van de digitale inclusie 2020*, p. 55.

Artikel 23 - Eerbiediging van huis en gezin

EVRAS, moeder soort stopt met werken (cijfers...)

Artikel 24 - Onderwijs

In de Federatie Wallonië-Brussel zullen vanaf 2022 kinderen met een verstandelijke beperking die vroeger naar gewone scholen gingen met een paar uur ondersteuning van leerkrachten uit het buitengewoon onderwijs, dat niet meer doen. De hervorming van minister Désir in vraag gesteld.

HOVINE (A.), *Des enfants "différents" ne reçoivent plus d'aide dans les écoles ordinaires*, in *La Libre Belgique*, 21/09/2022. [De "verschillende" kinderen krijgen niet meer hulp in de lagere scholen - La Libre](#)

Muriel BAUMAL, moeder van een jongen met trisomie 21 ([Vraag ThD om toestemming + tekst](#))

[Collectieve klacht over inclusie op school: de persconferentie \(inclusie-asbl.be\)](#)

21/04/2021 - Fédération Wallonie-Bruxelles, de hervorming van integratieprojecten maakt leraren, ouders en leerlingen ongerust - Carte blanche gericht aan de minister van Onderwijs

https://www.rtb.be/info/societe/detail_ecole-la-reforme-des-projets-d-integration-inquiete-enseignants-parents-et-eleves?id=10745134

Friends of the Blind: we volgen een jong meisje dat een opleiding tot onderwijzeres heeft gevolgd. Omdat ze blind is, kan ze geen les geven

Mijn naam is S B. Ik ben geboren met congenitale leber's amorose, wat werd ontdekt toen ik 4 jaar oud was. Zodra mijn handicap was ontdekt, werden mijn ouders in contact gebracht met diensten zoals de Braille League en de Triangle. Zij hielpen mijn ouders om zich meer bewust te worden van de wereld van de visuele beperking.

Ze gingen de school bezoeken, maar mijn vader weigerde mij en mijn broer, die aan dezelfde ziekte lijdt als ik, op de school te plaatsen. Dus begon de hindernisbaan. Eerst moesten we een school vinden die bereid was om kinderen met een visuele beperking in het reguliere onderwijs te integreren. We hadden het geluk dat een school bij ons in de buurt het project accepteerde, met de steun van mensen die op de driehoek werkten.

Vanaf mijn eerste jaar op de basisschool kon ik een loop-TV gebruiken om de documenten te lezen en op het bord te lezen. Een leerkracht van de driehoek kwam een paar keer langs om me in de klas te helpen. Hoewel de werkdruk voor een kind met een visuele beperking veel groter is dan die van een kind zonder beperking, verliep mijn basisonderwijs goed omdat ik het voordeel heb van een goed geheugen.

Toen ik naar de middelbare school ging, werd de werkdruk ingewikkelder, zowel tijdens als na de lessen. Ik had altijd een begeleidende leraar, vooral tijdens examenperiodes, om me stukken voor te

lezen, sommige vragen te beantwoorden of dingen op te zoeken in het woordenboek. Ik had ook wat meer tijd om beoordeeld te worden.

Behalve dat ik een jaar heb gemist, heb ik mijn middelbare school met goede resultaten afgerond. Toen ik de middelbare school verliet, wilde ik fysiotherapie gaan studeren aan het IESCA. Na veel onderhandelen accepteerden ze mijn aanvraag. Mijn broer wilde daar ook studeren, maar hij werd geweigerd. Het schoolhoofd wilde me zelfs met mijn tv-loep naast de leraar zetten, wat me echt ongemakkelijk maakte. Ik kon niemand vinden om me te helpen. Ik schrok ook van de wisselingen van locatie voor de verschillende sportlessen. Dus ik stopte snel en met tegenzin met studeren.

Ik wilde niet achterover leunen en niets doen, dus schreef ik me in voor een bachelor in rechten aan het IESN om me aan te sluiten bij een vriend van me. De school stond erg open voor aanpassingen en de docenten namen de tijd om me dingen op een meer visuele manier uit te leggen. Ik kon mijn examens afleggen in een kleinere ruimte waar een oud-student als begeleider was aangesteld. Helaas hield ik niet van studeren.

Na een paar maanden nadenken besloot ik om naar de Albert Jacquart middelbare school in Namen te gaan om leerkracht basisonderwijs te worden. De directrice van de school stond open voor het project, maar vertelde me dat ze zich enerzijds niet tegen mijn studie kon verzetten, maar dat ze zich anderzijds zorgen maakte over mijn kansen op een baan als leerkracht vanwege mijn visuele beperking.

We zorgden voor faciliteiten zoals een beter toegankelijk lokaal. Ik had geautomatiseerde syllabi voor sommige vakken en kleurendocumenten voor andere vakken. Een tutor van de ONA kwam me helpen tijdens mijn examens, waar ik ook meer tijd kreeg dan de anderen om alles af te krijgen. Een student uit het jaar boven mij hielp me met alles, van het vinden van documenten tot het verduidelijken van mijn notities...

Over het algemeen stonden de docenten open voor het project, op een paar onderwijspsychologen na die probeerden obstakels voor me op te werpen. Toen ik me realiseerde wat deze leraren van plan waren, heb ik hard gevochten om uitstekende cijfers te halen voor de andere vakken, zodat ik kon slagen. Na mijn afstuderen ging ik op zoek naar een baan als leerkracht in het basisonderwijs, maar de realiteit ter plaatse is anders dan die van de stages. Ik moest twee of drie vervangingen doen, die allemaal ingewikkeld leken omdat ik me niet kon aanpassen aan de nieuwe situatie en ik kinderen tegenkwam die zich niet bewust waren van handicaps. Elke keer moest ik me weer aanpassen aan een nieuwe omgeving, wat niet gemakkelijk was. Ik raakte snel ontmoedigd. Toen ik de verschillende administratieve arbeidsbureaus raadpleegde, kreeg ik te horen dat ik meer financiële zekerheid zou hebben als ik niet zou gaan werken.

Ik riskeerde mijn uitkering te verliezen en als ik later problemen zou krijgen, zou ik de uitkering waar ik eerder recht op had misschien niet terugkrijgen. Dus beperk ik me tot vrijwilligerswerk in een dansclub en op een school als danslerares.

Als ik een positief punt moet noemen, zou ik zeggen dat het mijn karakter heeft gevormd en dat ik een vastberaden vechter ben geworden. Ik kon een normale schoolcarrière hebben, net als iedereen zonder handicap, en dezelfde kwalificaties halen. Ik heb ook het studentenleven in een kot kunnen ervaren, met alle voordelen van dien. Ik kon anderen laten zien dat het mogelijk is om te slagen, zelfs als je anders bent. Mijn handicap stelde me in staat om lessen te ontwerpen die andere zintuigen dan zicht benadrukten. Tot slot kreeg ik een zekere mate van zelfrespect omdat ik dit uiteindelijk allemaal had bereikt.

Een negatief punt was dat ik altijd onder grote druk stond; ik deed er drie keer zo lang over als de anderen om een taak af te maken, dus het was erg moeilijk om mijn klasgenoten bij te houden. Ik zal ook niet vergeten dat de leraren niet getraind zijn in ziektebeelden en niet altijd dingen op hun plaats zetten voor een student zoals ik. Het is niet altijd mogelijk. Het Belgische systeem is zo dat bij de assessment alle competenties behaald moeten worden en sommige competenties liggen niet binnen het bereik van bepaalde handicaps. Ik ken iemand wiens diploma aangaf dat hij een bepaalde taak in bepaalde situaties niet kon uitvoeren. Ik vraag me af of dat wel legaal is.

Bovendien is het vinden van een baan nog moeilijker dan het afronden van je studie. Er is geen ruimte voor fouten. Werkgevers zijn op zoek naar iemand die meteen past en ze willen zichzelf niet extra belasten. We hebben meer middelen nodig voor hulp in de klas. Wat de examens betreft, had ik meer tijd nodig gehad tijdens de blokkade omdat ik veel langer nodig had om te studeren. Het was erg ingewikkeld om alle vakken van elk vak in dezelfde tijd te behandelen. Daarom had ik elk jaar tweede sessies.

Als ik me had gerealiseerd dat de toegang tot werk zo ingewikkeld was, had ik misschien niet de studie gedaan die ik heb gedaan. Ook al heb ik veel interessante dingen geleerd. Als ik een lijst had gehad van banen die toegankelijk zijn voor mensen met een visuele beperking, met getuigenissen van mensen die daar hebben gewerkt, had me dat misschien geholpen om iets anders te gaan doen. Het systeem is ook zo dat we mensen met een handicap proberen aan te passen aan de maatschappij en niet andersom. Het is om te beginnen niet gemakkelijk om op een goede ladder in het leven te komen met een handicap.

CG :

In het zuiden van de Duitstalige Gemeenschap (regio St.Vith) zijn er geen scholen voor buitengewoon secundair onderwijs. Bijgevolg moeten deze leerlingen zeer lange trajecten afleggen naar Eupen en terug (meer dan 2 uur per dag) of zijn ze verplicht om tijdens de week ter plaatse in een internaat te verblijven.

Er zijn geen specifieke scholen (basis- of middelbare school) voor blinde of dove mensen. Verplicht onderwijs in het Frans in Wallonië of Duits in Duitsland.

Er moet rekening worden gehouden met de overgangsperioden tussen de verschillende levensfasen (kindertijd, adolescentie, volwassenheid, ouder worden).

<https://ph.belgium.be/fr/avis/avis-2023-03.html>

Illustratie: Transitieproject ontwikkeld door de L'Exception ondersteuningsdienst en gefinancierd door de AVIQ

<https://www.exceptionasbl.com/transition-16-25-ans>

--> maar niet in heel RW / FWB

Van: morganeforte@hotmail.com <morganeforte@hotmail.com>

Verzonden: dinsdag 11 augustus 2020 15:09

TO: info@ph.belgium.be

Cc: Gil Wyckmans <gil.wyckmans@gmail.com>

Onderwerp: Schoolintegratie belemmerd door weigering logosessies binnen scholen?

Hallo,

Mijn logopedist vertelde me onlangs hoe verbaasd ze was dat ze, samen met alle andere logopedisten, de toegang tot een school werd geweigerd, wat duidelijk een belemmering vormde voor de integraties die op deze school allemaal waren mislukt.

Dit voorbeeld is waarschijnlijk niet uniek en het zou zonde zijn om een ongezonde truc om schoolintegratie te vermijden over het hoofd te zien.

Nu er krachtige maatregelen worden genomen, zoals de invoeging van een specifieke tekst voor mensen met een handicap, zou een globale aanpak een belangrijke troef kunnen zijn om hen te helpen.

Ik hoop dat ik iets kan toevoegen aan de lijst van getuigenissen die je kunnen helpen bij je zoektocht.

Hartelijk dank.

Vriendelijke groeten,

Morgane Forte

Mama Augustin, 9 jaar, BMI

◆  controleren of nog relevant

Artikel 25 - Gezondheid

Het Welcome-project in het Hôpital de la Citadelle in Luik biedt uitgebreide patiëntenzorg. Een voorbeeld van goede praktijken.

[Citadelle - Welkom](#)

Zoek naar een getuigenis / artikel over de kosten van medicijnen

Vraag familieleden van patiënten met een verstandelijke beperking of een tandarts om getuigenissen over de extra tijd die nodig is om zorg te verlenen en tegelijkertijd de angst te beheersen.

[Ine Opsomer is tandarts voor mensen met beperking: 'Als ik niets extra's vraag, moet ik ermee stoppen' | De Standaard](#)

Covid crisis: PSH en selectie op spoedeisende hulp afdelingen, bijvoorbeeld

<https://plus.lesoir.be/293517/article/2020-04-09/carte-blanche-sil-doit-y-avoir-selection-de-patients-au-dela-du-bon-sens-le>

Artikel 26 - Aanpassing en herstel

Campagne "logopedie" opnemen

Door de slechte geografische spreiding van diensten moeten mensen met een handicap vaak erg ver reizen om toegang te krijgen tot de aanpassings- of revalidatiediensten die ze nodig hebben, zelfs als dit bijzonder moeilijk is vanwege hun handicap.

Het Ghlin revalidatiecentrum werkt met een populatie voor wie de gemiddelde afstand tussen huis en Ghlin 45 km is, met zeer moeilijke openbaar vervoerverbindingen: thuis = gemiddelde afstand 45 km voor een familiebezoek = ingewikkeld...

Er is geen revalidatiecentrum in de provincie Namen. Dit maakt het erg moeilijk, vooral voor blinde PSH.

Zoek / maak een kaart van revalidatiecentra ???

Sommige personen met een handicap bevinden zich in situaties waarin ze verplicht zijn om gebruik te maken van de diensten van zorgverleners die in hun woonplaats gevestigd zijn. Dit is in strijd met het beginsel van keuzevrijheid van de patiënt. Dit geldt met name voor aanbieders van fysiotherapie of logopedie in bepaalde instellingen voor personen met een handicap.

Testimonials zoeken

Beroep tot opnemning met betrekking tot logopedie

Lange wachtlijsten in Vlaanderen

[Lange wachtlijsten in kinderrevalidatiecentrum Pulderbos in Zandhoven | VRT NWS: nieuws](#)

In Wallonië hebben multidisciplinaire revalidatie- en verwijzingscentra soms een wachtlijst van een jaar - hoe is het mogelijk om een jaar te wachten om weer autonoom te worden?

Testimonials zoeken

In België zijn er weinig centra voor **intensieve** visuele revalidatie waar mensen die plots hun gezichtsvermogen verliezen, snel hun zelfstandigheid kunnen herwinnen en uitgebreide zorg krijgen (revalidatiecentra met accommodatie, uitgebreide en multidisciplinaire zorg).

Testimonials zoeken

[Visuele revalidatie en low vision | UZA](#)

Discriminatie van 65-plussers

["Stop discriminatie van 65-plusser met handicap" | Binnenland | hln.be](#)

Artikel 27 - Werk en tewerkstelling

23% van de mensen met een handicap heeft een baan (volgens Statbel, in 2018)

<https://statbel.fgov.be/fr/nouvelles/23-des-personnes-avec-un-handicap-ont-un-emploi>

Vlaamse studie over werknemers met een handicap en "haalbare jobs

[STIA_20210224_Arbeidshandicap_WKN_RAP.pdf \(serv.be\)](#)

Redelijke aanpassing

Vind een getuigenis

[Mijn autisme', als talent? : 'Kijk verder dan mijn kapt' | Vlaamse Vereniging Autisme \(autismevlaanderen.be\)](#)

Expertise verworven door werk dat niet gewaardeerd kan worden op de arbeidsmarkt. Validatie van vaardigheden...

Testimonials zoeken

Moeizame overgang tussen aangepast werk en de algemene arbeidsmarkt

Testimonials zoeken

[Hermi: "Ik roei met de riemen die ik heb..." | ZIZO \(zizomag.be\)](#)

Begeleidingsdienst L'Exception, project "Overgang" AVIQ

Mensen met hoge afhankelijkheidsbehoeften uitgesloten van de arbeidsmarkt, inclusief ETA's... creaming fenomeen: de best gekwalificeerden hebben meer kans op een baan

Testimonials zoeken

["Beschutte werkplaatsen worden echte interimkantoren!](#)

Het probleem van het transportaanbod

Vind een getuigenis

"Ook een leven met een beperking moet een volwaardig leven zijn" - Blog - Onafhankelijk Leven vzw - Neem de regie in handen

Artikel 28 - Behoorlijke levensstandaard en sociale bescherming

Levensstandaard: uitkeringen en armoedegrens Extra kosten in verband met handicap - Armoedebestrijding

Studie over handicap en armoede: [Handicap en Armoede conclusies \(youtube.com\)](#) FOD sociale zekerheid - DG Handicap)

Vind een getuigenis

[Ga ik niet gratis werken, dan verlies ik mijn tegemoetkoming' | De Standaard](#)

Niet-opname

Testimonials zoeken

[We hebben twee jaar bikkelhard moeten vechten voor een integratietegemoetkoming. | Similes](#)

Artikel 29 - Deelname aan het politieke en openbare leven

Ontneming van stemrecht na een beslissing van een vrederechter

Vind getuigenissen van mensen die willen stemmen

[Verslag over stemrecht 2020.pdf \(unia.be\)](#)

Deelname aan verkiezingen

[Zelfstandig stemmen? Nog niet voor iedereen! - CAWaB vzw](#)

UNIA, *Rapport over deelname aan verkiezingen door mensen met een handicap 2019*, p.84.

https://www.unia.be/files/Documenten/Publicaties_docs/Rapport_droit_de_vote_2020.pdf

De inzet van digitale opties mag menselijke hulp nooit volledig vervangen.

Vind een getuigenis

[De gevaren van artificiële intelligentie \(jubel.be\)](#)

Campagne van de consumentenbond

Toegang tot informatie is essentieel om de participatie en onafhankelijkheid van mensen met een handicap te garanderen. Informatie moet daarom toegankelijk zijn voor iedereen, ongeacht hun handicap. Dit betekent dat er gemakkelijk leesbare formaten beschikbaar moeten zijn en dat er tolkdiensten beschikbaar moeten zijn, onder andere in eerstelijnsdiensten. Dit is vooral belangrijk in de aanloop naar verkiezingen.

Electrale verplichting impliceert toch dat de staat het hele electorale proces toegankelijk moet maken?

Vind een getuigenis

[Personen met een handicap ervaren nog te veel drempels om te stemmen, blijkt uit onderzoek Unia | Unia](#)

[Toegankelijkheid, een vereiste voor digitale inclusie - Blog - AnySurfer](#)